

Szanowni Państwo, przekazujemy do szkół raport z II Forum Edukacyjnego, w którym uczestniczyli dyrektorzy szkół i placówek oświatowych oraz przedstawiciele lokalnych przedsiębiorców.

Dziękujemy za Państwa obecność i zainteresowanie ważnym problemem dla współczesnej edukacji.

W imieniu organizatorów

Maria Szostak

**Rekomendacje i wnioski ze spotkania w dniu 21 IV 2016 roku w Gminie Pszczyna
pt. Pszczyńskie Partnerstwo Lokalne
na rzecz rozwoju edukacji pod potrzeby rynku pracy**

Na spotkaniu omówiono *Beczkę zasobów i problemów gminy Pszczyna*, którą wypracowali uczestnicy spotkania w dniu 15 X 2015 w Pszczynie – przedstawiciele samorządu lokalnego, radni Gminy Pszczyna, przedsiębiorcy, Zarząd Powiatu Pszczyńskiego, nauczyciele i dyrektorzy szkół gminnych i powiatowych, reprezentanci instytucji infrastruktury społeczno-gospodarczej gminy Pszczyna. Z *Beczki zasobów i problemów gminy Pszczyna* wybrano temat do realizacji na naszym spotkaniu dotyczący **rozwoju edukacji pod potrzeby rynku pracy w gminie Pszczyna i w powiecie pszczyńskim**. Temat zgromadził szerokie grono partnerów społeczno-gospodarczych gminy Pszczyna i powiatu pszczyńskiego: przedsiębiorców, samorząd lokalny, organizacje pozarządowe dyrektorów szkół i placówek edukacyjnych.

Przedstawiciele firm: firmy piekarsko-cukierniczej, firmy transportowo- spedycyjno-logistycznej z agencjami celnymi i firmy produkującej dzwonki i produkty alarmowe, które tworzą nowe miejsca pracy w gminie Pszczyna zaprezentowali swoje firmy i przedstawili swoje rekomendacje i oczekiwania wobec pracowników, w tym młodzieży, których chcą przyjmować do swoich firm, przedstawili kompetencje kluczowe i osobiste, jakie winni posiadać przyszli pracownicy i młodzi pracownicy, którzy chcą znaleźć pracę na pszczyńskim i śląskim rynku pracy.

**Kluczowe kompetencje
pracowników i przyszłych pracowników (młodzieży)
na rynku pracy oczekiwane i rekomendowane przez pracodawców
w zakresie rozwoju edukacji pod potrzeby rynku pracy:**

KOMUNIKATYWNOŚĆ – umiejętność precyzyjnego wypowiedzenia się, aktywnego i ze zrozumieniem słuchania innych, spójność między przekazem słownym a zachowaniami niewerbalnymi (np. gesty, mimika, postawa ciała), umiejętność dostosowywania formy komunikatu do odbiorcy.

ETYKIETA KOMUNIKACJI w zakresie: stosowania zwrotów grzecznościowych, prowadzenia rozmowy telefonicznej, pisanie wiadomości e-mail, formułowania prostych pism, prawidłowego posługiwania się językiem polskim. Umiejętność prezentowania własnych poglądów, także na forum publicznym.

PLANOWANIE I ORGANIZACJA – umiejętność właściwego określania priorytetów, planowanie zadań do realizacji z uwzględnieniem odpowiednich terminów, zapewnianie zasobów niezbędnych do realizacji zadań (materialnych, czasowych i osobowych).

WSPÓŁPRACA – umiejętność współdziałania z innymi ludźmi w celu realizacji powierzonych zadań, budowanie i utrzymywanie satysfakcjonujących relacji ze współpracownikami, umiejętność rezygnacji z celów własnych na rzecz celów grupy, dostrzeganie oraz właściwe reagowanie na potrzeby innych pracowników (także z innych działów firmy) - klientów wewnętrznych.

KONSEKWENCJA I ORIENTACJA ZADANIOWA – wytrwałość i skuteczność w działaniu pomimo pojawiających się przeszkód, umiejętność skupienia się na celu zadania.

ZORIENTOWANIE NA KLIENTA – nawiązywanie i utrzymywanie satysfakcjonujących relacji z otoczeniem zewnętrznym firmy - klientami, podwykonawcami, firmami współpracującymi, instytucjami publicznymi i urzędami, opinią publiczną, dostrzeganie potrzeb otoczenia zewnętrznego oraz właściwe reagowanie na te potrzeby, uwzględnianie nadrzędnego interesu firmy w relacjach z otoczeniem zewnętrznym.

SAMODZIELNOŚĆ I ODPOWIEDZIALNOŚĆ – samodzielne wykonywanie powierzonych zadań, aktywność oraz inicjatywa w działaniu, świadomość odpowiedzialności za własne działania oraz przewidywanie ich konsekwencji, dążenie do wysokiej jakości pracy.

ANALITYCZNOŚĆ – umiejętność właściwej analizy sytuacji, selekcjonowania i docierania do niezbędnych informacji oraz wyciągania właściwych wniosków, umiejętność identyfikowania problemów.

ODPORNOŚĆ NA STRES – stabilność emocjonalna i umiejętność opanowania negatywnych emocji (np. lęk, gniew) w sytuacjach stresogennych dla pracownika - trudnych i/lub nowych.

PODEJMOWANIE DECYZJI – podejmowanie właściwych decyzji w odpowiednim czasie, umiejętność oszacowania ryzyka, umiejętność wykorzystania niezbędnej wiedzy, informacji, doświadczenia oraz cech osobowościowych (np. odpowiedni poziom pewności siebie) w procesie podejmowania decyzji.

ZNAJOMOŚĆ JĘZYKÓW OBCYCH – niezbędna na stanowiskach związanych z transportem i spedycją międzynarodową, językiem obcym (głównie język angielski) pracownicy posługują się na co dzień.

ZNAJOMOŚĆ PROGRAMÓW KOMPUTEROWYCH – arkusz kalkulacyjny (np. Excel), edytor tekstu Word – umiejętność przygotowywania estetycznych dokumentów.

**Kompetencje osobiste
pracowników i przyszłych pracowników (młodzieży)
na rynku pracy oczekiwane i rekomendowane przez pracodawców
w zakresie rozwoju edukacji pod potrzeby rynku pracy:**

- odpowiedzialność / samodyscyplina,
- zaangażowanie,
- dążenie do osiągnięcia rezultatów,
- samodzielność,
- elastyczność i zdolność do adaptacji,
- otwartość na uczenie się i stały rozwój,
- lojalność i chęć do związania się z firmą na dłużej,
- umiejętność pracy pod presją czasu,
- poprawna samoocena – rozumienie własnych mocnych stron i ograniczeń,
- umiejętność podejmowania decyzji.

**Oczekiwane kompetencje interpersonalne
pracowników i przyszłych pracowników (młodzieży)
na rynku pracy oczekiwane i rekomendowane przez pracodawców
w zakresie rozwoju edukacji pod potrzeby rynku pracy:**

- efektywna komunikacja,
- umiejętność pracy w zespole,
- umiejętność współpracy z osobami pochodzącymi z różnych środowisk, krajów, kultur, religii oraz w różnym wieku,
- umiejętność autoprezentacji,
- umiejętności negocjacyjne.

Rekomendacja pracodawców

dot. najważniejszych kompetencji, w które należy wyposażać absolwentów szkół w zakresie rozwoju edukacji pod potrzeby rynku pracy:

- współpraca w zespole połączona z komunikacją z innymi ,
- umiejętność analiz z wykorzystaniem MS Excel na poziomie zaawansowanym,
- przenoszenie wiedzy na praktykę/ rozwiązywanie konkretnych problemów,
- otwartość na zatrudnienie poza kierunkiem wykształcenia i gotowość do zmiany,
- ogólna orientacja na rynku pracy/ poszukiwanie jej/ autoprezentacja kandydata w trakcie rekrutacji,
- orientacja na przedsiębiorstwo/ rozumienie funkcjonowania biznesu,
- większe doświadczenie zawodowe zdobywane w czasie szkoły, studiów np. wolontariat w firmach,
- znajomość języków obcych w tym drugiego języka (np. niemieckiego lub rosyjskiego).

Wnioski:

- Z w/w kompetencjami i rekomendacjami pracodawców należy zapoznać dzieci i młodzież szkolną na lekcjach wychowawczych i innych, wychowawców klas, nauczycieli przedmiotów ogólnych i zawodowych, doradców zawodowych w szkołach i pedagogów szkolnych, pracowników PPP, dyrekcje szkół, Rady Rodziców i Rodziców naszych uczniów na spotkaniach i zebraniach w szkołach. W życiu codziennym w domu i w życiu szkolnym należy kształcić w/w kompetencje kluczowe, osobiste i interpersonalne od dziecka w przedszkolu do absolwenta szkoły, wyższej szkoły. Potrzebne są systematyczne spotkania w/w grup z lokalnymi pracodawcami – przedsiębiorcami, którzy będą na bieżąco omawiać oczekiwania wobec pracowników różnego szczebla , jak również będą prezentowali swoje firmy (lekcje wychowawcze, Rady Pedagogiczne, zebrania z Rodzicami w klasie i w szkole, spotkania z doradcami zawodowymi w szkołach, itp.);
- Upowszechniać wśród dzieci, młodzieży szkolnej, rodziców i nauczycieli wiedzę, jak działają różne firmy i organizacje oraz instytucje na rynku pracy poprzez wizyty w firmach i organizacjach, które tworzą miejsca pracy: nauczycieli, uczniów i rodziców, by pokazywać ŚLĄSKĄ PRACOWITOŚĆ I ETOS PRACY wśród ludzi, którzy są zatrudnieni w firmach i pracują na ich rozwój oraz rozwój własnej kariery zawodowej. Należy już od najmłodszych lat uczyć, jak działa firma, co to są koszty i zysk w firmie, na czym polega zbyć i inwestowanie w rozwój firmy oraz rozwój zasobów ludzkich w firmie(w domu i w szkole);
- W trakcie realizacji obowiązku szkolnego oraz w domach należy wzmacniać u dzieci i młodzieży chęć i motywację do pracy, konsekwencję w realizacji i wdrażaniu różnych zadań, projektów, różnorodnych prac i brania odpowiedzialności za realizację w/w prac;
- Doradcy zawodowi w szkołach, PPP mają zajmować ważne miejsce w edukacji o rynku pracy: nauczycieli przedmiotów, wychowawców klas, dyrekcji szkół, rodziców i uczniów. Doradcy zawodowi współpracują z firmami, doradcami zawodowymi – doradcami klienta w PUP, WUP w Katowicach, Centach Informacji i Planowania Kariery na Śląsku;

- Wszyscy partnerzy rynku pracy, w tym szkolnictwo winno promować szkolnictwo zawodowe i dualność nauczania, czyli łączenia teorii z praktyką: samorząd, szkoły, rodzice, uczniowie i firmy – pracodawcy) wśród dzieci i ich rodziców, dziadków w przedszkolach, młodzieży i ich rodziców oraz dziadków w szkołach: podstawowych, gimnazjach, szkołach ogólnokształcących, zawodowych, wśród nauczycieli, dyrekcji szkół i placówek edukacyjnych, doradców zawodowych, pedagogów szkolnych i w środowisku lokalnym, w mediach.

Kształcenie dualne pozwala m.in. na:

- przygotowanie ucznia do roli pracownika świadomego sposobu funkcjonowania firmy i znającego specyfikę danej branży,
- ma to wpływ na zmniejszenie przepływu kadr, a co za tym idzie na koszty rekrutacji, szkolenia i adaptacji kolejnych pracowników, ponieważ najlepsi uczniowie po zakończeniu nauki pozostaną u pracodawcy,
- kształcenie dualne pozwala wypuścić na rynek absolwenta już z konkretnym doświadczeniem zawodowym, co znacznie ułatwia jego start zawodowy,
- w przypadku tzw. klas patronackich, „pilotowanych” przez konkretne firmy – daje wręcz pewność przyszłego zatrudnienia dobrze wykształconego młodego człowieka.

PRAKTYKA POTWIERDZA – że absolwent wykształcony w systemie dualnym jest:

- jest zorientowany w aktualnych wymaganiach stawianych przez zakład pracy,
- jest doskonale przygotowany do natychmiastowej pracy na danym stanowisku.

Zalety systemu dualnego:

- niskie bezrobocie wśród młodzieży,
- dopasowanie oferty edukacyjnej szkół do potrzeb rynku pracy,
- zaangażowanie obywatelskie przedsiębiorców i stowarzyszeń gospodarczych oraz związków branżowych,
- wychowanie w duchu odpowiedzialności za siebie i realizmu rynku pracy,
- osvajanie ucznia z rynkiem pracy przy stosowaniu mechanizmów ochronnych.

GŁÓWNY CEL SZKÓŁ ZAWODOWYCH W POWIECIE PSZCZYŃSKIM

Przygotowanie rzetelnych i zmotywowanych pracowników wykształconych w poszukiwanych zawodach i kwalifikacjach z dużymi umiejętnościami.

Ograniczenie wypływu absolwentów z gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych z gmin powiatu pszczyńskiego do innych placówek edukacyjnych poza powiatem – poprzez tworzenie edukacji pod potrzeby lokalnego rynku pracy i współpracy szkół z pracodawcami.

Zwiększenie napływu do powiatu pszczyńskiego absolwentów spoza powiatu w celu edukacji w szkołach i placówkach na terenie gmin i powiatu pszczyńskiego poprzez realizację w edukacji kierunków zawodowych zgodnych z potrzebami rozwoju rynku pracy i wysoką jakością kształcenia.

Oprac.: Jadwiga Olszowska-Urban